

*Шляхи покращення професійного рівня
працівників кінологічних служб. Харків, 2018*

інформаційно-дослідницький центр : веб-сторінка. URL:
<http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29325.pdf> (дата
звернення: 11.11.2018).

4. Про затвердження Концепції розвитку кінологічних служб
центральної влади, діяльність яких
спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через
Міністра внутрішніх справ, та Національної гвардії України до 2020
року : наказ МВС України від 24.05.2017 № 442 // Інформаційно-
аналітична система по законодавству України / ІАС Консультант.
URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=0AOSEF60A6> (дата звернення:
11.11.2018).

Отримано 04.03.2018

УДК 342.9

Оксана Олександрівна ПАНОВА,

доцент кафедри адміністративної діяльності поліції

факультету № 3 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3533-5076>

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СИЛ ПІДРОЗДІЛІВ КІНОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ПІД ЧАС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ І БЕЗПЕКИ ЗА ОСОБЛИВИХ УМОВ

Детермінантами безпрецедентного погіршення стану
публічного порядку і безпеки виступають не стільки самі по собі
негативні соціально-економічні чинники суспільного розвитку
сучасної України, скільки нездатність протиставити цим
чинникам зважену державну економічну, соціальну, правову
політику і організаційно-правовий механізм її реалізації на всій
території країни, забезпечити належний правовий порядок
використання сил та засобів органів внутрішніх справ і
узгодженості функціонування всіх ланок системи державної
влади, відповідальність державного апарату за рішення, що
приймаються, у тому числі у сфері безпосереднього захисту прав і
законних інтересів громадян від протиправних посягань,
беззаконня і свавілля. Невипадково тому в даний час провідного

значення набувають спроби зміцнення правоохоронної системи, відновлення довіри до неї населення, надання їй більшого динамізму, обґрунтованості і відповідальності за рішення, що приймаються [1, с. 163]

Пошук оптимальних і дієвих шляхів забезпечення публічної безпеки та порядку за особливих умов вимагають узгодженого використання всіх наявних сил не лише підрозділів Національної поліції, а й інших правоохоронних органів і громадськості.

Так, для профілактики та розкриття злочинів, підтримання громадського порядку широко використовуються кінологи зі службовими собаками [2, с. 9]. В умовах напруженої ситуації, що склалась на території України у зв'язку з проведенням операції об'єднаних сил на Сході, використання кінологів зі службовими собаками набуває більшої актуальності.

У підрозділах поліції для забезпечення публічної безпеки і порядку використовуються (застосовуються) спеціально підготовлені службові собаки: патрульно-розшукові – для патрулювання, використання під час забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, пошуку правопорушника по «гарячому» запаховому сліду, затримання втікаючої особи чи групи осіб, припинення нападу на кінолога чи інших осіб; спеціальні – для пошуку та виявлення вибухових речовин, вибухових пристроїв, вогнепальної зброї і набоїв, наркотичних засобів, закопаних (захованих) трупів [3]

Кінологи з патрульно-розшуковими собаками залучаються для огляду (обходів) вулиць населених пунктів, житлових кварталів, парків, скверів, пустирів, лісопаркових зон, кладовищ та інших ділянок місцевості з метою виявлення і затримання осіб, які належать до кримінального середовища, попередження та припинення кримінальних правопорушень або розкриття злочинних посягань по гарячих слідах.

Період безперервного несення патрульної служби зі службовими собаками становить повний робочий день кінолога. Проте, при температурі вище +30 і нижче -20 °C тривалість роботи собак на вулиці не повинна перевищувати 4 години. Під час роботи собак у таких умовах щогодини необхідно робити перерви на 10–15 хв., під час яких службового собаку необхідно забезпечити водою або розтерти мочку носа [3].

Таким чином, під час застосування кінологів зі службовими собаками до несення служби із забезпечення публічної безпеки і порядку, необхідно враховувати ряд особливостей, а саме:

- кількості і протяжності вулиць в місті, числа місць відпочинку та інших громадських місць, де потрібна присутність співробітників поліції [1, с.165];

- визначення температурного режиму несення служби, забезпечення спеціальним одягом (інвентарним майном) фахівців кінологічних підрозділів та наявності спеціального спорядження для службової собаки;

- виважена політика розстановки сил і засобів з урахуванням місцевості та кількості особового складу;

- добре налагодженої обліково-аналітичної роботи, що дозволяє безперервно стежити за оперативною обстановкою і своєчасно приймати рішення відповідно до неї [1, с.163].

Отже, на наш погляд, застосування кінологів зі службовими собаками під час забезпечення публічної безпеки і порядку є необхідною умовою виконання завдань, що стоять перед органами Національної поліції. Особливості підготовки службової тварини, забезпечення спорядженням для підготовки, тренування та утримання службових собак кінологічних підрозділів і навчальних закладів (установ) поліції сприяє розбудові даного підрозділу, а поміркована політика щодо кадрового, матеріально-фінансового та інформаційного забезпечення, надасть можливість у повному об'ємі реалізовувати повноваження покладені на кінологічні служби.

Список бібліографічних посилань

1. Панова О. О. Особливості використання сил органів поліції при забезпечення публічного порядку і безпеки за особливих умов // Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми : тези доп. кругл. столу (м. Харків, 27 жовт. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. С. 163–165.

2. Дыдыкин С. И., Долганова Н. В. Роль кинологической службы в раскрытии преступлений. *Вестник Прикамского социального института*. 2017. № 1 (76). С. 8–12;

3. Про затвердження Інструкції з організації діяльності кінологічних підрозділів Національної поліції України : наказ МВС України від 01.11.2016 № 1145 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1544-16> (дата звернення: 05.11.2018).

Отримано 12.11.2018

